

svojo priznanost, pridnostjo, s svojo varčnostjo, s svojo vstrajnostjo in s poglobitvijo združne gospodarske misli bomo zmogli vstrajati in konkurirati z vsakomur. Strokovno izobrazbo našega malokmetijskega slovenskega ljudstva moramo povzdigniti do viske popolnosti, da bo intenzivno naše gospodarstvo proizvajalo kvantitativno in kvalitativno najboljše produkte. Kako je to mogoče, naj kažejo kratki sledeči vzgledi iz Nemčije, kjer je imelo kmetijstvo se slabšo zemljo in slabše podnebje, kakor pri nas. Tabela nam kaže napredek v nekaj kmetijskih panogah: Pšenica leta 1888—1887 13,4 q na ha, leta 1908—1912 20,7 q na ha, to je več 55%, pri nas sedaj 13,3 q na ha. Rž 10 q, 17 q, več 78%, pri nas 13 q. Krompir 87,4 q, 133,4 q, več 53%, pri nas 100 q. Krma 28,5 q, 42,19 q, več 48%, pri nas neznano, gotovo pod 28 q.

Ti vzgledi govorejo in dokazujejo korist in potrebo intenzivnega gospodarstva. Nas imenujejo sicer „nazadnjake“, reakcionarce, ali vi sami vidite, da nihče že od nekdaj, posebno pa od Krekovega javnega delovanja naprej ni izvršil toliko gospodarskega in izobraževalnega dela, kakor ravno naša stranka. In s ponosom povdarjamo posebej na Stajerskem, da v našem duhovništvu živi oni požrtvovalni duh in stremljenje po pravi krščanski izobrazbi, ki ga je vzbudil in gojil naš Slovesek.

Prijatelji! V Sloveniji se nismo na višku naše produkcije, zato le kvišku, le naprej, vi pionirji! Naša splošna izobrazba, naša kmetijska strokovna izobrazba za moško in žensko mladino se mora povzdigniti, razširiti in poglobiti. To je bil in to ostane naš program, naš cilj. Laži-naprednjaštvu, slonečemu na liberalnem materializmu in materialističnem utopiističnem komunizmu stavimo mi nasproti naš krščanski program trdnega dela, medsebojnega stanovskega sporazuma in zaupanja v Boga. S tem končam in stavim k svojim izvajanjem sledečo resolucijo:

Resolucija:

Zborovalci Jugoslovanske kmetijske zveze iz Slovenije in Seljaške demokratije, odnosno pristaši Slo-

venske ljudske stranke in Hrvatske pučke stranke izjavljajo:

1. Dobro se zavedamo izredno težkega finančnega položaja naše države; kot zvesti njeni državljani smo pripravljene doprinati največje žrtve za njen obstoj in razvoj, toda množina davčev in način plačevanja morata biti takšna, da gospodarsko fiskus ne ubija posameznih stanov, posebej pa se ne kmetijskega, ki prehaja v novo gospodarsko krizo. Gospodarsko ubijati se ne sme tudi posameznih pokrajin.

2. Zahtevamo s tega stališča:

a) da se obstoječi zakoni o obdavčenju izenačijo za vso kraljevino po principu: med brati odgovarjajo enakim pravicam tudi jednake dolžnosti.

b) dokler se zahtevano izenačenje davčne zakonodaje ne izvrši, se zvišajo davki v vseh pokrajinah tako, da bo svota vseh direktnih davkov drugod enaka svoti, ki se plačuje na glavo pri nas.

3. Zborovalci odklanjajo predloženi finančni zakon ministra Stojanoviča v sedanjem obsegu in obliki, ker mora gospodarsko uničiti naše kmetijstvo. — Strinjajo se s stališčem referenta poslanca Vesenjaka, odnosno Jugoslovanskega kluba in osvajaajo njegova izvajanja o pristojbinah, monopolih, carini, trošarinah, zemljariji, davku na vojne dobičke ter o davku za invalide kot podlago za nadaljnjo nastopanje Jugoslov. kluba v davčnih in finančnih zadevah.

4. Zborovalci zahtevajo čim prejšnjo konsolidiranje državnih posojil in se izrekajo za plačevanje v tu- in inozemstvu na podlagi enotnega domačega denarja ter odklanjajo naplachevanje v tujih valutah.

5. Zborovalci zahtevajo, da predloži vlada vse svoje odredbe in ukrepe, ki bitno vplivajo na razvoj in obstoj kmetijskega stanu, v predposvetovanje kmetijskim strokovnim organizacijam in političnim zastopstvom, ker se le na ta način omogoči pameten in trajen sistem v državnem gospodarstvu in se izogne možnostim in omahovanjem, kakor smo jih doživeli preveč tekoma zadnjih dveh let.

Popisovanje živine in vozov.

Poslanec dr. Josip Hohnjec je v imenu Slovenske zveze 24. avgusta poslal komandi dravske divizije v Ljubljani zoper nameravani način popisovanja naslednji protest:

V imenu Slovenske kmetijske zveze sem prisiljen, da protestiram proti načinu popisovanja in žigosanja živine in vozov. Zoper popisovanje in žigosanje samo, ki ga je odredilo vojno ministarstvo, nimam nič in noben razumen in domoljuben človek se ne protivi stvari sami, da se namreč v vojaške namene popiše živina in vozni material. Toda način popisovanja je za naše razmere popolnoma neumesten, ter bi njegova izvršitev bila združena z največjimi težavami in nevarnostmi za posestnike živine.

Dotična naredba namreč določa, da mera župan določen dan na določeno mesto privede posestnike svoje občine z vso njihovo popisano živino, staro tri leta in več, z vozovi, opremo in materialom, tovornimi konji itd. Posestniki živine, vozov in materiala naj prinesejo s seboj na kraj pregleda hrano za sebe in za živino za najmanj dva dni. Za poedine okraje se določa eden kraj, kamor bi posestniki iz celega okraja morali prignati živino, pripeljati vozove, postaviti se v vrsto po abecednem redu in čakati po več dni, dokler se žigosanje ne izvrši. Za mariborski okraj je določena Tezna pri Mariboru, kamor bi morali kmetje in posestniki iz celega okraja priti s svojo živino, vozovi in opremo.

Zoper ta način popisovanja in žigosanja se je vsepovsod med našim kmetijskim ljudstvom pojavil odločen odpor. Kjerkoli so se kmetje te dni zbrali na shode, zборе ali posvete, povsod so energično protestirali zoper tak način popisovanja in žigosanja. — Svoj protest so kmetje nemeljili s temi stvarnimi razlogi:

1. Kmet se od nujnega jesenskega dela ne more za več dni odtrgati.

2. Mnogo kmetov nima služinčadi (hlapca, dekleta), sinovi so pri vojaki, vsled tega morajo kmetje sami izvrševati nujne gospodarske posle, opravljati živino in zato ne morejo za več dni od doma.

3. Mnogo gospodarstev vodijo le gospodinjice,

ker so njihovi možje v vojni padli ali umrli. Te žene ne morejo zapustiti gospodarstva in hiše ter same iti za več dni z živino in vozovi od doma.

4. Ljudje bi morali biti z živino več dni pod milim nebom, tudi ob deževju in eventualnem hudem neurju; ljudje, živina, hrana, obleka, vse bi bilo premočeno; nevarnost bi bila, da bi ljudje zboleli ter bi se živina pokvarila. Ljudje in živina niso vajeni biti čez noč pod milim nebom.

5. Velika nevarnost je, da se živina okuži. Kakor se poroča, je slinevka in parkljevka po nekaterih krajih močno razširjena, ter zahteva med govedo veliko žrtev. V graški okolici je vsled te boleznii po poročilu nekega živinozdravnika pred kratkim padlo že nad 1000 glav goveje živine. Bati se je, da se na katerikoli način okuženje prenese tudi na našo živino, ako se od raznih krajev nakopiči tako veliko živine na enem mestu. Opasnost je tem večja, ker je lansko jesen po naših krajih med govedo hudo razsajala slinevka in parkljevka, ki je sicer na videz prenehala, pa se je letos v mnogih hlevih zopet pojavila, ker so se bacili čez zimo ohranili. Zato je nevarno, da bi se toliko živine zbralo na enem kraju.

Iz teh in sličnih razlogov naši kmetje enodušno in odločno protestirajo zoper nameravani način popisovanja in žigosanja. Ko ta protest naših kmetov sporočam spoštovani komandi dravske divizije, zadržno pričakujem, da bo komanda ta protest upoštevala in ne bo na naše kmetstvo naložila breme, ki je združeno s takimi težavami in gospodarskimi nevarnostmi.

Spoštovana komanda dravske divizije naj po posvetu z našo vlado, oziroma z okrajnimi glavarji, katerim so okrajne in krajevne razmere dobro znane, določi več krajev v vsakem okraju za popisovanje in žigosanje. Čim več krajev bo v vsakem okraju določenih za to svrhu, tem boljše bo za naše kmetstvo ljudstvo. Preverjen sem, da bo komanda sama, upoštevajoč docela utemeljene želje in zahteve naših kmetov, uredila to zadevo tako, kakor želi naše kmetstvo ljudstvo, ter da mi ne bo treba v tej zadevi se obračati na vojno ministarstvo v Beogradu.

Italija. Italiji dela jadransko vprašanje veliko preglavic. Jadransko vprašanje je za Italijo trd oreh. Italijanski časopisi so začeli pisati, da se mora Italija na prijateljski način glede Reke in jadranskega vprašanja sploh sporazumeti z Jugoslavijo. Vsa znamenja kažejo, da se je že začelo svitati v glavih Italijanov.

Anglija. Egipt, ki je bil dosedaj pod angleško upravo, dobi samostojnost, zatirana Irska pa samoupravo.

Rusko-Poljska. Ruske rdeče čete, ki so preplavile skorodane dve tretjini Poljske in so že obstrlejevale glavno mesto Poljske, Varšavo, so bile od Poljakov silno tepene in se umikajo na čeli črti. Poljske čete bodo v kratkem pregnale ruske rdeče čete iz vsega poljskega ozemlja. Francoski častniki, ki so vstopili v poljsko armado, se bojujejo v prvih vrstah. Slavni francoski maršal Foch, zmagovalac nad Nemci na francoskem bojišču, je napravil vse vojne načrte za sedajno poljsko protiofenzivo proti Rusom. Po poljskih poročilih so Poljaki ujeli čez 60.000 Rusov ter ogromno število topov in drugega vojnega gradiva.

Kmetijska zveza.

Naznanila.

Shodi Kmetijske zveze. V nedeljo, dne 20. avgusta se vršijo ti-le shodi Kmetijske zveze: v Rušah pri Mariboru po rani božji službi pri Novaku (dr. Juvan, Golec); v St. Ilju v Slov. gor. po rani sv. maši v Slovenskem domu, dne 5. septembra v St. Lenartu pri Veliki Nedelji po rani božji službi (Zebot), in pri Sv. Miklavžu pri Ormožu po rani božji službi (Krajnc), popoldne ob 3. uri v Središču v Društvenem domu (govorniki iz Maribora).

Okrajni shodi zaupnikov naše Slovenske kmetijske zveze so: Celje, 30. avgusta ob 9. uri (novi čas) v vrtni dvorani hotela „Beli vol“. Poročevalec Zebot. Laški trg, v ponedeljek 30. avgusta ob 10. uri. Poročevalec Marko Krajnc. Konjice v torek 31. avgusta ob 10. uri v prostorih Kmetijske posojilnice. Poročevalec Zebot. V Rajhenburgu za sevniški okraj v torek, 31. avgusta v Društveni dvorani v Rajhenburgu ob 10. uri. Poročevalec Marko Krajnc. V Slovenski Bistrici v prostorih Okrajne hranilnice v sredo 1. septembra ob 10. uri. Poročevalec Zebot. V Brežicah v sredo 1. septembra ob 10. uri. Poročevalec Marko Krajnc.

Minčarski shod bo 8. septembra v Svetinjah.

Poročila.

Bočna. Dne 15. avgusta je priredila okrajna Kmetijska zveza za okraj Gornjigrad politični shod in ustanovni občni zbor v Bočni. Tajnik okrajne Kmetijske zveze je pozdravil zborovalce in otvoril shod, kateremu je predsedoval naš dični g. Fr. Stiglič, posestnik v Bočni. G. dr. Ogrizek je v enoinpoumnom govoru orisal slabo državno gospodarstvo, ožigosal zločinsko taktiko demokratov in socialistov. Zborovalci so z zanimanjem sledili njegovemu govoru in navdušeno pritrjevali nujni potrebi po pokrajinski vladi v Ljubljani. G. Blaž Poznič, akademik, je obrazložil nevarnost centralizma glede občevalnega jezika uradnikov s strankami. G. župnik Potokar obrazložil štiri važne resolucije in jih prečita, katere so zborovalci s soglasnim pritrjevanjem sprejeli. V odbor Kmetijske zveze Bočna so bili izvoljeni sledeči gopodje: Franc Ceplak iz Krope, Fr. Stiglič iz Bočne, Anton Mavrič iz Nadbočne, Ivan Zagožen iz Bočne, Karel Božič iz Otoka, Peter Oglednik iz Otoka, vlč. g. župnik Potokar iz Bočne, Boštjan Zagožen iz Bočne. Ko je g. dr. Ogrizek odgovoril na razna vprašanja, je g. predsednik zaključil to lepo zborovanje. Zborovalci so z zatrdjenjem, da hočejo ostati zvesti Kmetijski zvezi, ponesli v svoje domove duh krščanske politične organizacije.

Mladinska organizacija.

Žene in dekleta.

dne 29. avgusta

vse na ženske in dekliške tabore:

V Cirkovcah pri Pragerskem za celo Dravsko polje. Ob pol 11. uri sv. maša z nagovorom, potem žensko-dekliški tabor zunaj cerkve. Govori govornik iz Maribora in dekleta iz raznih župnij. Po večernicah priredi DZ v Cirkovcah igro „Skrivnostna zaroka“, Dekleta, žene, pridite v prav obilnem številu!

Dne 28. avgusta je romanje na Ptujsko goro za žene in dekleta iz celega Dravskega golja.

Pri Sv. Urbanu nad Mariborom za vse obmejne župnije mariborskega okraja. Ob pol 11. uri procesija z Najsvetejšim in sv. opravilo. Na to zborovanje zunaj cerkve. Govori M. Krajnc. Nastopijo tudi žene in dekleta. Obmejne Slovenke! Pridite!

Na Oljski gori pri Polzeli za celo Savinjsko in Saleško dolino. Ob 10. uri sv. opravilo, potem tabor zunaj cerkve. Na taboru bo govoril poslanec dr. Hohnjec. Pridiga č. g. župnik Ewald Vračko. Z govori in deklamacijami nastopijo žene in dekleta.

Rožnicenski nedeljo, 3. oktobra, bo ženski in dekliški tabor na Gori pri Sv. Petru niže Maribora za gornje Slov. gorice. Podrobni spored še objavimo.

V Konjicah se vrši 8. septembra velik orlovski tabor, ki se ga udeležijo celjsko in druga okrožja. Sodeluje salezijanska podba iz Rakovnika. Priprave v teku, v okraju vlada zanj veliko zanimanje. Natančen vspered še objavimo, Bog živi!

Slavnost obmejnih Slovencev v St. Ilju.

Na Malo Gospojnico, to je dne 8. septembra t. l., obhajajo obmejni Slovenci v St. Ilju v Slov. gor. slavnostno desetletnico otvoritve tamošnjega „Slovenskega Doma“ in proslavo zloma germanskega nasila.

Vspored: 1. Na predvečer kresovi na obmejnih gričih. — Dne 8. septembra: 2. Okoli 10. ure dopoldne prihod posebnega vlaka iz Maribora. 3. Slovesen sprejem gostov na kolodvoru v St. Ilju. 4. Ob 11. uri v župni cerkvi pridiga (dr. Medved) in maša. 5. Opoldne odmor. 6. Ob dveh v župnijski cerkvi večernice. 7. Ob treh odhod na slavnostni prostor. 8. Na taborišču: a) Govor: „Zgodovina in opis bojev obmejnega slovenstva v zadnjih desetletjih.“ b) Deklamacije, petje in godba. c) Telovadba Orlov in Or-

Politični pregled.

Jugoslavija. Regent Aleksander obišče v začetku septembra Bosno. — Državna zbornica je sklicana na 31. avgusta. — Arnavtsko-albanske roparske tolpe so udrle v naše ozemlje v okolici mesta Debar in tudi drugod, zasedle in oplenile več krajev in naselbin. Naše čete so roparje naglo prepojdile. Ujeli smo več roparjev. Med ujetimi je tudi več laških častnikov kot nov dokaz, da Lah povsod ruje in žuvcu proti naši državi. — V Srbiji so se vršile občinske volitve, ki pa niso prinesle demokratom zaželjene zmage. Radikalci ali naša stranka so si priborili zavzem v 216 krajih večino, demokrati pa samo v 167. V 10 krajih so nastopili in zmagali radikalci in demokrati v volilnem boju skupno. V volilnem boju so precej napredovali komunisti. V Beogradu samem so dobili komunisti 3622 glasov, radikalci 3310, demokrati pa samo 2736 in republikanci 643 glasov. Zmagali so komunisti, ki dobe mesto župana in podžupana ter 30 odborniških mest. Radikalci dobe 8, demokrati 6 in republikanci 1 odbornika. Izid občinskih volitev v Srbiji pomeni poraz za demokrate.

lic. d) Ljudska veselica. 9. Ob 22. uri odhod gostov s posebnim vlakom.

Pri slavnosti sodelujejo Orli in Orlice ter železničarska godba iz Maribora.

Za posebni vlak je poslani prijave vsaj do 30. t. m. mariborskemu Orlu. Za udeležence je na vseh progah južne železnice dovoljena polovična cena za vozne listke v St. Iljin nazaj. Izkaznice se dobijo za 1 K (znesek se naj pošlje v znamkah) pri „Mariborskem Orlu, Cirilova tiskarna.“ Naročila na te izkaznice je poslani takoj ali pa vsaj do 2. septembra na naslov „Mariborski Orel.“

Na ta veliki praznik obmejnih Slovencev, ki so največ trpeli v narodnem boju, vse dobromisleče Slovence in Slovenke, posebno razna društva, prijateljski vabimo!

Slavnostni odbor.

Tedenske novle.

Bogoskranstvo Sokolov. Višek svoje brezverske — ne! premilo — bogokletne kulture so pokazali Sokoli na Moti pri Ljutomeru. Popivali so po sokolski navadi v gostilni znanega sokolskega staroste Joška Rajha. Ko so se napili, so sneli križ s stene, ga postavili v kot in ga začeli obmetavati s kruhom. Pri opekarni v Borecih so peli borejski Sokoli mašo, oblečeni v mašniško obleko. Teden dni pozneje pa so tolkli ravnosti Sokoličič po križu, ki stoji ob cesti v Malih Križevcih ter vpili: „Dol s tem vragom!“ Kmeti starši krog Ljutomera, iz teh žalostno resničnih vzgledov lahko sami vidite, v kaj pretvarja Sokol našo slovensko mladino. Vzgaja nam ne samo pijance, pretepače, izizivake, ampak bogokletnike, ki se drznejo psovati in skruniti vsacemu Jugoslavanu najsvetejše znamenje — sv. križ!

Starši! Liberalni učitelji hočejo Vaše otroke skupno peljati na sokolsko prireditev v Mariboru. Ne dajte otrok iz rok!

Presegajo nas, namreč Sokoli Orle — pa samo pri pijaci in pri plesu. Tako pripovedujejo ljudje, ki so videli sokolsko „telovadbo“ v Braslovčah. Telovadba, ako tak nastop sploh zasluži ime telovadbe, je trajala eno uro, veselica in ples pa do jutranje zore. Savinčani, ki so se v tako velikem številu udeležili zadnjega orlovskega tabora v Braslovčah, se za ta sokolski nastop niso veliko zmenili. Pokazali so, da stojijo odločno v orlovskih vrstah!

Pijavec — zastopnik Sokola. Ko se je ustanovil v Rečici na Paki nov orlovski odsek, je začel nek pijavec, ki je trdil, da je Sokol, protestirati proti ustanovitvi Orla. Cestitamo Sokolu, da ima tako krasnega zastopnika-pijanca in divjaka.

Posledice svobodnega izvoza. Naši lažidemokratje v parlamentu so z odločnostjo, ki sicer ni njihova lastnost, vstrajali pri zahtevi po prostem izvozu žita iz naše države. Njihovi zahtevi se je moralo ugoditi, sicer bi v parlamentu še tedne in mesece ne prišlo do rednega dela. Sedaj se pa že kažejo prvi sadovi svobodnega izvoza. Iz Sabca in Podrinja prihajajo ogorčene pritožbe kmetijskega ljudstva, da tamkaj plačujejo agenti izvoznikarjem pšenico po 60 dinarjev za 100 kilogramov, a izvoznikarji bodo isto blago prodajali po 240 dinarjev in še dražje. Ker so kmetje sedaj v denarni stiski, morajo vkljub nizki ceni ni poprodati svoje pridelke, da si nabavijo najnujnejših potrebščin. Na spomlad bodo pa morali za drag denar nazaj kupovati svojo pšenico gotovo za petkrat višjo ceno. Tako skrbijo naši lažidemokratje za kmetje in revnejše sloje prebivalstva. Pri prihodnjih volitvah pa pokažite demokratom, samostojnejšem, liberalcem, komunistom in drugi sludni sodrgi — vrata!

Samostojni proti samoupravi. Pred nekaj tedni je bilo v Belgradu zborovanje nekaterih liberalnih kmetijskih organizacij v naši državi. Čast svojega občiska sta tem demokratičnim kmetom tudi skazala gg. Mermolja in Drofenik. Med demokrati vlada povsodi centralistični duh, ki je nasproten vsaki pokrajinski samoupravi ter hoče vso moč osredotočiti v Belgradu. Tega duha je bilo tudi prenapolnjeno demokratično zborovanje liberalnih kmetov. In tudi naši samostojniki so pokazali, da ne stojijo na svojih, marveč na liberalnih nogah. V njih imenu je namreč Drofenik močno zatulil v centralistični rog ter obdolžil našo ljubljansko vlado, da dela separatistično politiko, to je, da hoče s svojo politiko Slovenijo ločiti od skupne države. Dokaz, da imajo Samostojni isti program kot demokrati in da z istimi lažmi delujejo proti nam kot liberalci. Pri volitvah pa bo naše ljudstvo temeljito obračunilo z demokratičnimi in samostojnimi nasprotniki slovenske pokrajinske samouprave.

Samostojni bodo plesali na kmetijskem prazniku na Bledu 8. septembra. Spored kmetijskega tabora na Bledu vsebuje tudi programno točko, ki se glasi: „Po končani dirki začetek kmetijske veselice s prosto zabavo in krasno razsvetljenim plešiščem. (Za plešišče morajo plačati plesalci enkratno vstopnino v znesku 12 K, plesalke imajo vstop prost). Samostojni hodijo po istem kolobarju plesa kot njihovi liberalni bratje Sokoli. Da bo tem več ženske zabave, imajo „plesalke“ prost vstop. Kmet delaj in garaj kot črna živina celi teden, v nedeljo pa pleši s plesalkami, to je lepa in kmeta osrečujoča programna točka „kmetjske“ Samostojne. Pri nas na Slovenskem plešejo že po pogramu samo: liberalci in njihovi bratci samostojni.

„Kmetijski list“ se je povečal. Zdaј ko so demokrate dosegli svobodni izvoz, mu bodo demokrati izvoznikarji segli pod pazduho in ga podpirali. Ko so pred dobrim pol letom še liberalci imeli vlado v rokah, so samostojniki s svojim „Ekonomom“ po vsej Sloveniji ponujali kmetom koruzo, ki jim jo je oskrbela demokratska vlada. Ko pa so liberalci morali izročiti vlado radikalcem in Slovenski kmetijski zvezi, so se viri samostojne koruze zaprl in mesto hvalisane koruze so zapeljani kmetje dobili plesnivo koruzo. Tudi svobodni izvoz, ki je na enkrat povečal Kmetijski list, bo zopet ponehal, in „Kmetijski list“ bo zopet podoben „Ekonomovi“ plesnivi koruzi.

Pelom samostojnih v Mozirju. Ze dalje časa so na skrivnem rovarili v Mozirju in okolici takoimenovani pristaši Samostojne kmetijske stranke. Kmetjska zveza jim je trn v peti. Ti liberalni samostojneži že vedo zakaj. Toda v nedeljo dne 15. avgusta so jo pa pošteno polomili. Bil je občni zbor Kmetijske združnice, na kateri so nastopili z lastnimi kandidati. Ljudje so jih spoznali in jim s svojim glasovanjem pokazali hrbet. Nobena politična fraza jim ni pomagala, čeprav so mislili napraviti iz občnega zbora politični shod. Tajnik Kmetjske zveze je vse samostojne povabil na političen shod, ki se je istočasno vršil pri Kolencu, kjer bi dobili besedo. Volitve so izpadle sijajno za Kmetjsko zvezo in ljudstvo je s tem pokazalo, da ni prostora za liberalno Samostojno med nami. Prazne besede ne pomagajo nič, ampak le pravo ljudsko delo dvigne blagostanje.

Shod komunistov v St. Petru pod Sv. gorami. Celo k nam se je priptel zadnje nedelje neki človek, ki je sklicoval komunistično zborovanje v ono znano gostilno pri „Neži“. Zbralo se je res nekaj ljudi one sorte, ki je razširjevala boljše vizum po St. Petru in okolici koj po preobratu. Kot govornik teh boljše vizumov raznih Stusejev itd. je nastopil nekdo, ki se ni predstavil s praviim imenom, ampak so rekli ljudje sami po shodu, da jih je utrjeval v komunizmu neki „polepuh.“ Torej ta „polepuh“ je klobasaril in zmerjal čez vse stranke, hvalil je edinele komuniste. Drznil se je nastopiti proti naši vladarski hiši in zahteval kot potepuški komunist republiko. Kaj dela naša žandarmerija, da pusti, da se naše k posurovelosti nagibajoče ljudstvo še bolj podivja potom javnih hujskarij, ki so več kot protidržavne.

V pomirjenju! Ker je oblast odredila ljudsko štetje ter štetje konj, vozov, goveje živine itd. in ker so še razni hujskači vedno na delu, češ, vojska bo, se že pripravljamo na njo itd. je ljudstvo silno vznemirjeno. V pomirjenju bodi povedano, da o kaki novi vojski ni in tudi ne more biti niti govora in vse kar zlobni jeziki trobijo v svet, so prazne hujskarije brez vsake podlage. Torej mirno kri! Hujskače pa brez usmiljenja naznanite oblasti.

Železnica Maribor—Murska Sobota. Ker smo morali izprazniti Radgono in Spilje, je naša država izgubila železniško zvezo med Mariborom in Prekmurjem. Sicer je naši državi po sentžermenski mirovni pogodbi zajamčena pravica do neoviranega železniškega prometa po železnici Spilje—Gornja Radgona, toda kaj nam to pomaga, ker vodi ta železnica po nemškem ozemlju. To razmerje je nezdravo in v slučaju vojne z Avstrijo in Madžarsko bi bilo naše Prekmurje v veliki nevarnosti. Gospodarski in pa tudi vojaški razlogi nas silijo, da si čimpreje zgradimo lastno železnico Maribor—Sv. Lenart—Murska Sobota ter tudi železnico Gornja Radgona—Sv. Lenart—Ptuj. Nič manjši, kakor so vojaški, so tudi gospodarski razlogi, ki nas silijo, da zgradimo označeni železnici. Naše Prekmurje in naše Slovenske gorice so bogati kraji. Izvažalo bi se pred vsem žito, vino, živina, sadje, perutnina itd. in ni nobenega dvoma, da z zgradbo teh železnic ne bo nobene izgube, nasprotno, država, naše Prekmurje in Slovenske gorice bi imele veliko koristi od teh železnic. — Predvsem je potrebno, da se za to podjetje vzbudi zanimanje. V ta namen je trška občina Sv. Lenart v Slov. gor. sklenila, da skliče na 9. septembra t. l., ob 11. uri predpolndne zborovanje vseh onih krogov, ki se za to zanimajo, v dvorani gostilne pri Arnušu pri Sv. Lenartu.

Popis živine in vozov. Način, kakor hoče komanda dravske divizije v naših krajih izvršiti popis živine in vozov, je med našim kmetijskim ljudstvom vzbudil razburjenje in nevoljo. V imenu Kmetjske zveze je poslanec dr. Hohnjec poslal komandi dravske divizije protest, v katerem je obrazložil razloge, iz katerih je naše kmetijsko ljudstvo nezadovoljno z nameranim načinom popisovanja ter zahteva, naj se v vsakem okraju določi več krajev za popisovanje. Ob enem se je dr. Hohnjec obrnil na ljubljansko vlado, da podpira ta protest ter vpliva na vojaško oblast, da v tej zadevi uroštevja želje in zahteve kmetjskega ljudstva.

Zadružna šola. Zadružna zveza v Ljubljani namerava to jesen zopet pričeti s šestmesečno zadružno šolo, kot je to bilo že pred vojno, seveda, ako se ji posreči dobiti pravočasno dovolj za to primernih prostorov. Radi tega se naprošajo vse p. n. zadruge članice Zveze, da javijo do 5. sept. t. l.: a) koliko in katere osebe nameravajo poslati v zadružno šolo in b) koliko bi mogli prispevati k stroškom udeleženci, in koliko zadruge. Daljni podatki glede eventualnega pričetka šole in druge podrobnosti se bodo udeležencem pravočasno sporočili.

Novo maselbina kapucinov pri sv. Jožefu na Studencih v Mariboru. Spet smo dobili k sv. Jožefu na Studencih v Mariboru, duhovne gospode, ki bodo skrbeli za naše duše, nam opravljali službo božjo, vžigali luč vere, gojili pobožnost, vzgojevali mladino v cerkvi in šoli. To je tudi skrajna potreba v sedan-

jih časih in v teh krajih. In ti gospodje so oo. kapucini. Za sedaj jih imamo samo štiri. Med temi sta dva duhovnika, dva brata lajka. Pričakuje se jih še nekaj. Kedar jih bo več, bodo lahko v pomoč tudi drugim dušnim pastirjem v bližnji in daljni okolici. Splošno so kapucini beraški red, ker nimajo posestev večjega obsega. No, le-ti, ki so prišli na novo semkaj so pa še izredno revni. Manjka jim najpotrebnejših reči v sobah, kuhinji in tudi v cerkvi. Manjka jim posteljne perila, posteljnih odelj, rjuh, krožnikov itd. Hiša, v katero so se naselili, sicer last cerkve pri Sv. Magdalen, je bila med vojsko zasedena od vojakov. Kamor pa je vojak prišel — se ve, da ne pusti ničesar celega. Zato je ogromno popravila treba pri tej hiši. Veliko uslugo bi kapucinom storile one blage duše, ki bi se jih spomnile bodisi z denarno podporo ali pa z pošiljateljivo vsakdanjih potrebščin, kakor že zgorej rečeno. Kedor more v tem oziru kako dobro delo storiti oo. kapucinom naj pošlje na naslov: Kapucinski hospic pri sv. Jožefu na Studencih pri Mariboru.

Pri Sv. Jožefu nad Celjem letos ne bo duhovnih vaj za krščanske žene, ker je romarska hiša zasedena.

Romarjem od Sv. Antona v Slov. gor. Romarjem na Goro pri Sv. Petru niže Maribora se naznanja, da bo šla procesija od Sv. Antona v torek, dne 7. septembra, ob 7. uri zjutraj do Sv. Trojice, kjer je sv. maša ob 9. uri, potem gre procesija čez Sv. Lenart do „črnega gozda“, tam je malo počitka, nato pa gre procesija, kakor že po navadi, na Goro pri Sv. Petru. Vsi pobožni romarji, ki častite Mater božjo, ste pristrčno vabljeni, da se v obilnem številu udeležite!

Znana božja pot na Sv. gore na Spod. Stajerskem se začne že 5. septembra zvečer in trpi do 8. septembra. Med celo osmino je še na Sv. gori potem več sv. maš predpolndne in se bo spovedovalo vsaki dan predpolndne skozi celo osmino.

Spomenik v svetovni vojni padlim možem in mladeničem je postavila občina Dornova pri Ptuj. Spomenik stoji sredi vasi in se bodo vršile slovesnosti odkritja dne 29. avgusta ob 3. uri popoldne.

Umrla je dne 19. t. m. daleč naokoli znana „slepa Hana“, ki se je romarji iz Slovenskih goric gotovo spominjajo. Sedaj gleda nebeški sijaj ter moli in prosi za svoje dobrotnike. Na Gori spi pri Božji Materi, kteri na čast je tako rada prepevala. Naj počiva v Bogu!

Umrl je pri Sv. Florijanu pri Rogatcu tamkajšnji splošno priljubljeni posestnik in gostilničar Anton Štefancioza. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Poročil se je v Ptuj gospod Alojz Ploj, trgovec v Fali z gđc. Marijo Arnuš iz Ptuja. Bilo srečno!

Naše vrste so sklenjene. Od Sv. Bollenka v Slov. gor. se nam poroča: Na bodoče volitve smo že dobro pripravljani in naše vrste so trdno sklenjene. Proti nam ruva tropersna deteljica v Crmljenški grabi. Program teh apostolov je: sovrašstvo do vsega, kar diši po krščanstvu, vsled česar se ni čuditi, ako kaj radi prestopajo prag šest božje zapovedi in namesto ob nedeljah in praznikih v cerkev, raje puška na ramo in na kriva pota!

Nova lekarna v Mariboru. V Mariboru, Glavni trg šte. 20, v Majerjevi hiši, je otvoril novo lekarno mag. pharm. g. Ivan Vidmar. Novo slovensko lekarno topla priporočamo!

Sole in uradi, pozor! Papir kanelijski, fini in konceptni ter pisemski, peresa, svinčniki, nečrtani zvezki iz dobrega papirja so na razpolago v vsaki množini in po najnižjih cenah v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Črtani zvezki za srednje in ljudske šole se bodo dobili v kakih 14 dneh.

Gospodarstvo.

Anton Pova.

K živinorejski enketi.

I.

Dne 23. marca t. l. se je vršila pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani živinorejska enketa. — Zbranih je bilo nad 50 kmetijskih veščakov in kmetovalcev iz vseh delov Slovenije, Gorenjci in Dolenci, Kranjci, Stajerci in Korošci ter zastopniki tudi iz Prekmurja. Obravnavale so se smernice za bodoči napredek naše živinoreje, posamezne točke je objasnili javnosti referent za živinorejo pri kmetijskem poverjeništvu, obravnavalo stvarno in s prepričanjem, da v preteklosti nismo imeli srečne roke pri pospeševanju te za slovenskega kmeta najvažnejše panoge. Po dani hočem v seriji člankov nekatera na enketi spoznana mnenja raz stališča kritika: razbistriji je treba še nekatero manj srečne pojme.

Vodilna misel enkete je bila, da moramo izboljšati našo deželno živino na enak način, kakor so izboljševali svojo živino drugod, to je: odbirati doma najboljšo, gospodarsko najlepšo živali za pleme in ustvarjati iz njih rodovine. Križanje s tujimi pasmami, na kar smo pokladali pred vojno vso našo nado, se je zavrglo skoraj enoglasno kot brezuspešno tratenje narodnega premoženja edinele v korist tujcem. Prav umestno se je izrazil v tem oziru — pri debati o sposobnosti tujih pasem za naše razmere — kmet, svetnik Rohrman „hišo zidajmo od tal in ne od strehe dol“: Zlahna živina predstavlja krono ali streho na hiši kmetijske umnosti, streho pa postavim na vsako stavbo še le, čim je v temeljih že dograjena. Razveseljivo je dejstvo, da je ta misel pri nas tako